Các mô hình ngẫu nhiên và ứng dụng: CHUYỂN ĐỘNG BROWN, MÔ HÌNH HỌC SÂU VÀ NHÚNG DỮ LIỆU

Giảng viên hướng dẫn: TS. Nguyễn Thị Ngọc Anh Học viên: Nguyễn Đức Hùng ~ 20212498M

Hà Nội, Tháng 03 năm 2023

- 1. Giới thiệu
- 2. Chuyển động Brown
- 3. Chuyển động Brown và Transformer
- 4. Chuyển động Brown và Δ VAE
- 5. Kết luậr

- Vật lý
- Tài chính
- ♦ ???

Hình 1. Inigo Quilez- $f(p) = fBM(p + fBM(p + fBM(p)))^{(1)}$

- 1. Giới thiệu
- 2. Chuyển động Brown
- 3. Chuyển động Brown và Transforme
- 4. Chuyển động Brown và ΔVAE
- 5. Kết luậr

Mệnh đề 1

Chuyển động Brown hầu chắc chắn không khả vi tại t > 0[2].

^[2]Kempthorne Peter và cộng sự. "Lecture 17: Stochastic Processes II". Trong: *Topics in Mathematics with Applications in Finance–18.5096*. MIT OpenCourseWare. Cambridge MA, 2013

$$f(x + \Delta x) - f(x) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{(\Delta x)^k}{k!} f^{(k)}(x)$$
 (1)

$$\mathbb{E}\left[\left(\Delta B_{t}\right)^{2}\right] = \mathbb{E}\left[\left(B_{t+\Delta t} - B_{t}\right)^{2}\right] \tag{2}$$

$$= \operatorname{Var}[\Delta B_t] + \mathbb{E}[\Delta B_t] = \Delta t. \tag{3}$$

Giải tích

$$df(t,x) = \frac{\partial f}{\partial x} dx + \frac{\partial f}{\partial t} dt,$$
 (4)

Giải tích Itô

$$df(t, B_t) = \frac{\partial f}{\partial x} dB_t + \frac{\partial f}{\partial t} dt + \frac{1}{2} \cdot \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} (dB_t)^2$$
$$= \left(\frac{\partial f}{\partial t} + \frac{1}{2} \cdot \frac{\partial^2 f}{\partial x^2}\right) dt + \frac{\partial f}{\partial x} dB_t.$$
(5)

- 1. Giới thiệu
- 2. Chuyển động Brown
- 3. Chuyển động Brown và Transformer
- 4. Chuyển động Brown và ΔVAE
- 5. Kết luận

Định nghĩa 1 (Layer Normalization)

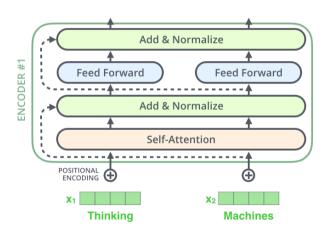
LayerNorm(x) =
$$\frac{x - \mathbb{E}[x]}{\sqrt{\text{Var}[x]}} \cdot \gamma + \beta$$
, (6)

Định nghĩa 2 (Softmax)

Softmax(x) =
$$\left[\frac{\exp(x_j)}{\sum_{i=1}^d \exp(x_i)}\right]_{j=\overline{1,d}}$$
(7)

Định nghĩa 3 (Scale-dot Attention)

Attention
$$(Q, K, V) = \operatorname{Softmax}\left(\frac{QK^{\top}}{\sqrt{d}}\right) \cdot V$$
 (8)

Hình 2. Một lớp transformer

Quan sát 1

♦ Tính chất chuẩn hoá[4]

$$\|\text{LayerNorm}(x)\| = \sqrt{d};$$
 (9)

Ma trận chuyển[5]

$$p_{i,j} = \exp\left(\frac{-\|v_i - v_j\|^2}{2\sqrt{d}}\right);$$
 (10)

Thuật toán tối ưu bậc 2[5].

^[4] Ruibin Xiong và cộng sự. On Layer Normalization in the Transformer Architecture. 2020 [5] Yingshi Chen. The Brownian motion in the transformer model. 2021

Quan sát 10/23

Quan sát 2

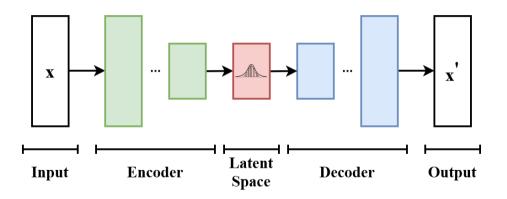
- Multi-head?
- Kết nối tắt

$$y = f(x) + x; (11)$$

Lớp chiếu

$$y = x \cdot A^{\top} + b. \tag{12}$$

- 1. Giới thiệu
- 2. Chuyển động Brown
- 3. Chuyển động Brown và Transformer
- 4. Chuyển động Brown và ΔVAE
- 5. Kết luậr

Hình 3. Ý tưởng của VAE

- ♦ Không gian biến ẩn Z;
- $\diamond$ Phân phối biến ẩn $\mathbb{P}_Z$;
- $\diamond$ Họ phân phối mã hoá $\mathbb{Q}_Z$;
- $\diamond$ Họ phân phối giải mã $\mathbb{P}_X$;
- $\diamond$ Hàm đổi biến g.

Định nghĩa 4 (Hàm mục tiêu)

$$L(x) = -\mathbb{E}_{z \sim \mathbb{Q}_Z^{\alpha(x)}} \left[\log p_X^{\beta(z)}(x) \right] + D_{\mathrm{KL}} \left(\mathbb{Q}_Z^{\mathrm{enc}(x)} || \mathbb{P}_Z \right).$$
 (13)

Sự phù hợp với dữ liệu

- Phân phối chuẩn/Gauss?
- $\diamond$ Không gian $\mathbb{R}^d$?
- Không gian con bất kỳ?

 Δ VAE 15/23

Định nghĩa 5 (Xây dựng đổi biến[3])

$$g: \Gamma \times (0, \infty) \times Z \to Z$$
 (14)

$$g(\gamma, t, z) \sim \mathbb{Q}_Z^{t, z}$$
 (15)

[3] Luis A. Perez Rey và cộng sự. "Diffusion Variational Autoencoders". Trong: Proceedings of the Twenty-Ninth International Joint Conference on Artificial Intelligence, IJCAI-20. Soạn bải Christian Bessiere. Main track. International Joint Conferences on Artificial Intelligence Organization, tháng 7 2020, tr. 2704–2710

Định nghĩa 6 (Xây dựng du động ngẫu nhiên[3])

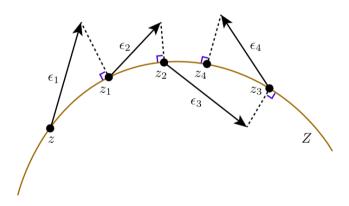
$$z_1 = P(z + \sqrt{\tau}\varepsilon_1), \tag{16}$$

$$z_2 = P(P(z + \sqrt{\tau}\varepsilon_1) + \sqrt{\tau}\varepsilon_2)$$

$$\vdots$$
(17)

^[3] Luis A. Perez Rey và cộng sự. "Diffusion Variational Autoencoders". Trong: Proceedings of the Twenty-Ninth International Joint Conference on Artificial Intelligence, IJCAI-20. Soạn bải Christian Bessiere. Main track. International Joint Conferences on Artificial Intelligence Organization, tháng 7 2020, tr. 2704–2710

 Δ VAE 17/23

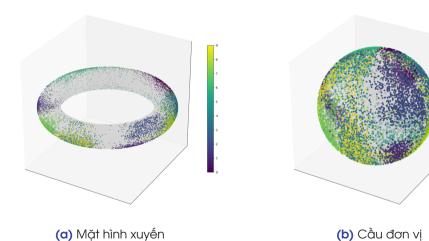
Hình 4. Du động ngẫu nhiên trên một mặt trơn Z.[3]

Định nghĩa 7 (Phép đổi biến với chuyển động Brown.[3])

$$g: \mathcal{E}^N \times (0, \infty) \times Z \to Z,$$
 (18)

$$g(\varepsilon_1, \dots, \varepsilon_N, t, z) = P\left(\dots P\left(P\left(z + \sqrt{\frac{t}{N}}\varepsilon_1\right) + \frac{t}{N}\varepsilon_2\right) \dots + \sqrt{\frac{t}{N}}\varepsilon_N\right). \tag{19}$$

^[3] Luis A. Perez Rey và cộng sự. "Diffusion Variational Autoencoders". Trong: Proceedings of the Twenty-Ninth International Joint Conference on Artificial Intelligence, IJCAI-20. Soạn bởi Christian Bessiere. Main track. International Joint Conferences on Artificial Intelligence Organization, tháng 7 2020, tr. 2704–2710

- 1. Giới thiệu
- 2. Chuyển động Brown
- 3. Chuyển động Brown và Transformer
- 4. Chuyển động Brown và Δ VAE
- 5. Kết luận
- 5.1 Kết quả đạt được
- 5.2 Cảm ơn

- Dùng chuyển động Brown kết hợp VAE để nhúng dữ liệu;
- Transformer ~ kết hợp, biến đổi chuyển động Brown;
- Giải thích lỗ hổng trong [5] với ý tưởng trong [3];
- Nhiều ứng dụng khác.

[5] Yingshi Chen. The Brownian motion in the transformer model. 2021

^[3] Luis A. Perez Rey và cộng sự. "Diffusion Variational Autoencoders". Trong: Proceedings of the Twenty-Ninth International Joint Conference on Artificial Intelligence, IJCAI-20. Soạn bởi Christian Bessiere. Main track. International Joint Conferences on Artificial Intelligence Organization, tháng 7 2020, tr. 2704–2710

Cảm ơn mọi người đã chú ý lắng nghe!

- [1] Elton P Hsu. "A brief introduction to Brownian motion on a Riemannian manifold". Trong: một bài giảng của Viện Toán, Đại học Northwestern (2008). Mục 1.4 chứa lý thuyết cho phương pháp dùng phép chiếu trong nghiên cứu của ΔVAE.
- [2] Kempthorne Peter và công sự. "Lecture 17: Stochastic Processes II". Trong: Topics in Mathematics with Applications in Finance–18.5096. MIT OpenCourseWare. Cambridge MA, 2013.
- [3] Luis A. Perez Rey và công sự. "Diffusion Variational Autoencoders". Trong: Proceedings of the Twenty-Ninth International Joint Conference on Artificial Intelligence, IJCAI-20. Soạn bởi Christian Bessiere. Main track. International Joint Conferences on Artificial Intelligence Organization, tháng 7 2020, tr. 2704–2710.

- [4] Ruibin Xiong và cộng sự. On Layer Normalization in the Transformer Architecture. 2020.
- [5] Yingshi Chen. The Brownian motion in the transformer model. 2021.